

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE
V BRUSELU

FAQ

Z OBSAHU:

| Klimatický zákon |

| Standardy pro udržitelné investice |

| Návrat USA na mezinárodní klimatickou scénu |

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE
V BRUSELU

FAQ

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

duben s sebou přinesl jednání o novém klimatickém zákoně a shodu evropských institucí nad tím, že prioritou, pokud jde o cíl pro rok 2030, bude snižování emisí, a ne jejich pohlcování. V tomto duchu bude zřízena evropská vědecká poradní rada pro změnu klimatu a stanoví se střednědobý cíl v oblasti klimatu pro rok 2040 nejpozději do šesti měsíců od prvního globálního hodnocení provedeného na základě Pařížské dohody. Stanovení emisního cíle ve výši nejméně 55 % by mělo nastavit výhled investorům, nicméně stále chybí shoda nad tím, jaké nástroje chce Unie použít a jaký vliv bude mít snižování emisí na fungování systému EU pro obchodování s emisemi skleníkových plynů (EU ETS). K nařízení o udržitelných financích přibyl v dubnu první akt v přenesené pravomoci (delegovaný akt), tj. příloha, která vymezuje, jaké hospodářské činnosti jsou ekologicky šetrné. Ten nyní neobsahuje nízkouhlíkové jaderné zdroje a zemní plyn, ke kterým se vrátí po létě, formou doplňku. Přestože ale jaderná energie byla technicky zhodnocena Společným výzkumným střediskem Komise (pozn. JRC), stále chybí strategie EU pro integraci energetického systému, kterou Komise nastínila minulého léta. Na problém, že v ní Komise vůbec nepočítá s jadernou energií, upozorní Technologická platforma pro udržitelnou jadernou energii (SNETP) v květnu komisařku pro inovace a výzkum Gabrielovou. Z pohledu Skupiny ČEZ by měla Komise provést zhodnocení nejefektivnějšího přínosu jaderné energie k naplnění cíle klimatické neutrality v analýze životního cyklu a externalit, hodnoty flexibility, zavedení nejistoty a pravděpodobnostních výpočtů a posouzení nového využití jaderné energie pro výrobu vodíku a dodávek tepla. Více ke klimatickému zákonu a přijímání delegovaných aktů najdete na následujících stránkách.

Příjemné čtení přeje

Zuzana Krejčířková

ČEZ, a. s. Public Affairs,
Duhová 2/1444, Praha, 140 53, publicaffairs@cez.cz
Zuzana Krejčířková, ředitelka útvaru Public Affairs |
Eva Boudová | Lucie Horová | Michal Jedlička |
Daniel Měsíc | Tomáš Pírk | Jan Prášil |

Bulletin je šířen pouze v elektronické podobě a bezplatně |
Texty a informace obsažené v tomto bulletinu jsou považovány za zdroj informací v rámci Skupiny ČEZ a širší veřejnosti. Rozmnožování těchto informací a textů je povoleno za podmínky, že je uveden jejich zdroj. Informace a texty vychází z údajů dostupných v době vydání tohoto bulletinu. Public affairs neručí za správnost a úplnost informací. |
Obrázky použité v tomto bulletinu pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise, Evropské rady, Evropského parlamentu a serverů Pixabay.com, Pexels.com a Freeimages.com.

Klimatický zákon

KLIMATICKÝ ZÁKON

Zástupci evropských institucí dosáhli nad ránem dne 21. dubna prozatímní politické dohody ohledně klimatického zákona. Nařízení, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality EU do roku 2050, se stane východiskem pro právní předpisy na příštích 30 let.

Portugalskému předsednictví se podařilo v dostatečném předstihu před připravovaným balíčkem Fit for 55, který Komise hodlá zveřejnit v červnu, a navíc těsně před **klimatickým summitem USA** dosáhnout dohody evropských institucí ohledně navýšení emisního cíle EU do roku 2030.

Vyjednači Rady EU a Evropského parlamentu se shodli na čistém snížení emisí (emise po odečtení jejich pohlcení) do roku 2030 nejméně o 55 % ve srovnání s úrovní z roku 1990, a to s jasným stanovením příspěvku ke snižování a pohlcování emisí. Klimatický závazek bude plněn kolektivně a členské státy se na něm budou podílet v duchu spravedlnosti a solidarity.

I když Evropský parlament nedosáhl na svůj vytoužený cíl 60% snížení emisí, uplatnil během jednání v trialogu řadu svých dalších požadavků, které přispějí k průběžnému sledování trajektorie snižování emisí i přehledu o jejich pohlcování.

V souvislosti s cílem do roku 2030 vyjednači či upřednostnili reálné snižování vyprodukovaných emisí před jejich pohlcováním a stanovili limit 225 Mt ekvivalentu CO₂ pro započtení (pohlcených emisí) do čistého emisního cíle. Zároveň se dohodli, že revize relevantní legislativy (LULUCF) se zaměří na navýšení celkového objemu pohlceného uhlíku do roku 2030. Tzv. propad uhlíku by tak mohl být větší než 300 Mt ekvivalentu CO₂, což by odpovídalo emisnímu cíli snížení o 57 %.

Evropský parlament dále uplatnil svůj návrh na zavedení emisního rozpočtu. Podle předběžné dohody zveřejní Komise orientační emisní rozpočet EU na období 2030 až 2050, a to včetně základní metodiky výpočtu. Tento rozpočet stanoví celkový objem čistých emisí skleníkových plynů (vyjádřeno ekvivalentem CO₂), které mohou být v tomto období vyprodukovány, aniž by byly ohroženy závazky EU vyplývající z Pařížské dohody. Vyjednači

také dohodli postup stanovení průběžného emisního cíle do roku 2040 v závislosti na orientačním emisním rozpočtu či závazek k negativním emisím po roce 2050.

V neposlední řadě trialog podpořil parlamentní návrh na vytvoření Evropské vědecké poradní rady v otázkách klimatických změn (European Scientific Advisory Board on Climate Change), kterou bude tvořit 15 odborníků různých národností (resp. maximálně 2 z jednoho členského státu) s mandátem na čtyři roky. Úkolem tohoto nezávislého orgánu bude poskytovat vědecké posouzení opatření EU v oblasti klimatu, vč. emisního rozpočtu, a sledovat jejich koherenci s klimatickým zákonem a závazky EU z Pařížské dohody.

Prozatímní dohoda ohledně klimatického zákona nyní podléhá formálnímu schválení v Evropském parlamentu a Radě. Nařízení bude následně zveřejněno v Úředním věstníku EU a vstoupí v platnost.

Standardy
pro udržitelné
investice

Dopis osmi

Doplňkový
delegovaný aktSTANDARDY PRO UDRŽITELNÉ
INVESTICE

V souvislosti s **nařízením** o taxonomii přijala Evropská komise dne 21. dubna **delegovaný akt** (akt v přenesené pravomoci), který zavádí první soubor screeningových kritérií pro specifikaci hospodářských činností přispívajících ke dvěma environmentálním cílům, a to přizpůsobení se změně klimatu (adaptace) a zmírňování změny klimatu (mitigace).

Screeningová kritéria mají investorům usnadnit určení hospodářských činností, které lze považovat za udržitelné. Delegovaný akt posuzuje odvětví jako je energetika, lesní hospodářství, výroba, doprava a stavebnictví. V oblasti energetiky stanovil jako aktivity podstatně přispívající k environmentálním cílům adaptace a mitigace veškerou výrobu tepla a energie bez fosilních paliv, která emituje méně než 100 g CO₂/kWh (kromě výroby elektřiny z jaderné energie). Za udržitelnou je tak považovaná výroba elektřiny a tepla ze solární a větrné energie, dále vodní elektrárny s kapacitou větší než 5 MW, geoter-

mální energie a také skladování, přenos a distribuce elektřiny či využití odpadního tepla ze zařízení pro vytápění a chlazení. Výroba vodíku se klasifikuje jako udržitelná, pokud jsou emise nižší než 3 t CO₂ na tunu vodíku. Což zahrnuje výrobu vodíku elektrolyzou z čisté elektřiny (včetně elektřiny vyrobené z jadra) a také vodík vyrobený ze zemního plynu s technologiemi zachytávání uhlíku (CCS).

Výroba elektřiny z jaderné energie a zemní plyn jako přechodná technologie nebyly v této fázi do delegovaného aktu zahrnuty. Evropský parlament a Rada nyní mají čtyři měsíce (s možností prodloužení až na šest měsíců) na případné připomínky. Návrh delegovaných aktů pro zbývající environmentální cíle Komise zveřejní do konce letošního roku.

Standardy
pro udržitelné
investice

Dopis osmi

Doplňkový
delegovaný akt

DOPIS OSMI

Návrh delegovaného aktu k nařízení o taxonomii zveřejnila Evropská komise v listopadu loňského roku. Následovala veřejná konzultace, která ukázala širokou škálu názorů zúčastněných stran. V oblasti energetiky se protichůdné pozice týkaly zejména výroby elektřiny z jaderné energie a kritérií pro zemní plyn.

Intenzivní diskuse o nastavení kritérií probíhala až do konce termínu stanoveného pro zveřejnění delegovaného aktu. V důsledku silného nátlaku zájmových skupin se přitom zvažovala i možnost jeho posunutí, což by umožnilo zahrnout jadernou energii, která prochází procesem posuzování. Na stole však byla i alternativa sloučení jaderné energie a zemního plynu do samostatného legislativního návrhu, který by Komise předložila následně. Takový postup by ovšem porušil zásady rovného zacházení a ve svém důsledku by mohl znesnadnit financování těchto zdrojů.

Proto skupina osmi členských států, včetně České republiky, zaslala Evropské komisi dopis, ve kterém požaduje, aby jak zemní plyn, tak jaderná energie byly zařazeny do delegovaného aktu. Oba zdroje energie jsou nezbytné pro odklon od uhlí a plyn představuje mezikrok na cestě k čistým zdrojům energie. Členské státy – signatáři dopisu, mezi které dále patří Bulharsko, Kypr, Maďarsko, Malta, Polsko, Rumunsko a Slovensko, považují vyloučení těchto zdrojů z delegovaného aktu či případné řešení sa-

mostatným legislativním návrhem za diskriminační.

Evropská komise se nakonec přiklonila k rozhodnutí delegovaný akt zveřejnit v termínu. Jaderná energie a zemní plyn sice v této fázi na seznamu udržitelných aktivit nejsou, ale oba zdroje výroby elektřiny a tepla budou předmětem doplňkového delegovaného aktu, který Komise hodlá přijmout ještě v letošním roce.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE
V BRUSELU

FAQ

Standardy
pro udržitelné
investice

Dopis osmi

Doplňkový
delegovaný akt

DOPLŇKOVÝ DELEGOVANÝ AKT

Delegovaný akt k nařízení o taxonomii je živým dokumentem a bude se tedy s ohledem na vývoj a technologický pokrok v průběhu času vyvíjet. Tím se zajistí, že do oblasti jeho působnosti se mohou doplnit odvětví a činnosti, včetně přechodných aktivit. Screeningová kritéria budou pravidelně přezkoumávána.

Ještě v tomto roce hodlá Komise přijmout doplňkový delegovaný akt k nařízení o taxo-

nomii, který se bude vztahovat na činnosti, které ten současný neobsahuje. Zahrnovat bude i jadernou energii a zemní plyn, včetně souvisejících technologií, s ohledem na jejich dočasné využívání jako přechodných hospodářských činností (pokud spadají pod čl. 10 odstavec 2 nařízení o taxonomii).

V případě jaderné energie bude Komise vycházet ze závěrů probíhajícího přezkumu. Na konci března byla zveřejněna **technická analýza posouzení jaderné energie** s ohledem na zásadu významně nepoškozovat (DNSH), kterou vypracovalo Společné

výzkumné středisko (JRC). Odborníci JRC došli k závěru, že výroba elektřiny založená na jaderné energii a související činnosti v celém hospodářském cyklu jádra nepředstavují s ohledem na taxonomii významné poškození (za podmínky dodržování technických screeningových kritérií). Technickou analýzu JRC, která má 387 stránek, nyní posuzuje jednak **skupina odborníků** na radiační ochranu a nakládání s radioaktivními odpady podle článku 31 Smlouvy Euratom a také experti na oblast životního prostředí (SCHEER). Obě skupiny mají na posouzení tři měsíce, tj. do konce června.

V souvislosti se zemním plynem, jako přechodnou technologií, Komise uvažuje o ustanovení, které by vymezilo dobu, po kterou budou tyto činnosti posuzovány jako přechodné. Komise navíc zvažuje předložení legislativních návrhů týkajících se činností v plynárenském odvětví, které přispívají ke snižování emisí skleníkových plynů, ale nelze je do taxonomie zahrnout. (Nařízení o taxonomii vylučuje výrobu energie s limitem pro přímé emise 270 gCO₂e/kWh).

**Konference
o budoucnosti
Evropské unie**

**KONFERENCE O BUDOUCNOSTI
EVROPSKÉ UNIE**

Zástupci evropských institucí pokračují v přípravách na zahájení a úspěšný průběh konference o budoucnosti Evropské unie. Výkonná rada konference v této souvislosti spustila dne 19. dubna digitální platformu pro občany EU. Očekává se, že oficiální zahájení konference proběhne dne 9. května ve Štrasburku.

Konference o budoucnosti EU je zaměřena na veřejnost, které poskytne prostor pro vyjádření toho, co od Evropské unie očekává. Uskuteční se formou diskusí a rozprav pořádaných jak na evropské, tak na národní, regionální i místními úrovně. Snahou je zapojit do diskuse o společné budoucnosti co nejvíce občanů.

Účastnit se společné diskuse o výzvách, kterým Evropa čelí, je možné i prostřednictvím mnohojazyčné [online platformy](#). Tato interaktivní platforma poskytuje občanům z celé EU příležitost vyjádřit svůj názor na jakékoliv té-

ma, které považují za důležité pro budoucnost Evropské unie. Rozdělená je podle klíčových témat: změna klimatu a životní prostředí, zdraví, silnější a spravedlivější ekonomika, sociální spravedlnost a pracovní místa, EU ve světě, hodnoty a práva, právní stát, bezpečnost, digitální transformace, evropská demokracie, migrace a vzdělávání, mládež, kultura a sport. K dispozici je i [otevřená schránka](#) určená pro jakoukoliv další problematiku, kterou by občané považovali v souvislosti s budoucností EU za důležitou. Všichni účastníci musí dodržovat [Chartu konference o budoucnosti Evropy](#), která stanoví normy slušné celoevropské diskuse.

Klíčové myšlenky pak budou projednány v rámci panelových diskusí a během plenárních zasedání konference a následně prezentovány v analýze a závěrech konference.

Platforma představuje centrální digitální prostor konference. K dispozici jsou zde informace o struktuře a činnosti konference, a to jak pro občany, tak organizátory. Postupně zde budou sdíleny všechny příspěvky, včetně těch z lokálních akcí či akcí na evropské úrovni.

Konference bude oficiálně zahájena dne 9. května u příležitosti Dne Evropy.

Ochrana
mezinárodních
investic IIOCHRANA MEZINÁRODNÍCH
INVESTIC II

Německá energetická společnost **Uniper** se rozhodla žalovat nizozemskou vládu kvůli jejím plánům na ukončení výroby elektřiny z uhlí do roku 2030. Žalobu již podala u vnitrostátního soudu a zároveň vyslovila záměr podat žalobu u Mezinárodního střediska pro řešení investičních sporů (ICSID) a na základě Smlouvy o energetické chartě požadovat kompenzaci za předčasné uzavření své uhelné elektrárny MMP3 v Maasvlakte poblíž Rotterdamu.

Podle vyjádření zástupců společnosti nepokračují jednání s vládou ohledně kompenzace za uzavření elektrárny uspokojivě. Dodávají, že zákon o postupném vyřazení uhlí (Dutch Coal Prohibition Act) neřeší přiměřené odškodnění za vynaložené investice a ušlý zisk. Nicméně, bez ohledu na vzniklý spor společnost Uniper podporuje nizozemské klimatické cíle a je připravená lokalitu transformovat na výrobu zeleného vodíku.

Uhelná elektrárna byla uvedena do provozu v roce 2016 a splňuje nejvyšší technické, a především emisní standardy. Nizozemský zákon ukládá společnosti ukončit výrobu elektřiny z uhlí do 1. ledna 2030, což znamená, že bude nuceně uzavřena po zhruba patnácti letech provozu. Přijmout účinná opatření, která zajistí snížení emisí skleníkových

plynů nařídil nizozemské vládě Haagský odvolací soud (více o tzv. Urgenda Climate Case se dočtete v bulletinu Energetika v EU [zde](#)).

Nizozemská vláda nyní čelí již druhé žalobě v souvislosti s plánovaným ostavením uhelných elektráren. V únoru letošního roku podala [žalobu u ICSID](#) německá společnost RWE, která s odkazem na [Smlouvu o energetické chartě](#) (ECT) požaduje za ukončení provozu elektrárny Eemshaven kompenzaci ve výši 1,4 miliard eur.

ECT se zaměřuje na ochranu zahraničních investic a mechanismy pro řešení sporů mezi smluvními stranami této mezinárodní úmluvy. V současné době prochází procesem zaměřeným na její modernizaci. Ve dnech 2. až 5. března se smluvní strany sešly k jednání již po čtvrté. Během tohoto kola jednání, které proběhlo formou videokonference, představili zástupci EU návrh na postupné ukončení ochrany investic do fosilních paliv v rámci ECT. Dále účastníci jednání o novém nastavení definic, jako jsou pojmy investora, investice, spravedlivého a nestranného zacházení či práva na regulaci. Další kolo jednání se uskuteční ve dnech 1. až 4. června 2021.

Více o žalobě RWE, probíhajících jednáních o modernizaci ECT a pozici EU se dočtete v bulletinu Energetika v EU [zde](#).

[ENERGETICKÁ
POLITIKA EU](#)[ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ](#)[EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI](#)[PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU](#)[O ČEM SE MLUVÍ](#)[UDÁLO SE
V BRUSELU](#)[FAQ](#)[Návrat USA
na mezinárodní
klimatickou scénu](#)

NÁVRAT USA NA MEZINÁRODNÍ KLIMATICKOU SCÉNU

Prezident Joe Biden uspořádal ve dnech 22. až 23. dubna klimatický summit, během kterého vyhlásil nový příspěvek USA ke snížení emisí do roku 2030 v rámci Pařížské dohody (NDC). Zároveň vyzval vrcholné představitele zúčastněných zemí, aby summit využili jako příležitost k nastínění svých silnějších ambicí v oblasti klimatu. Spojené státy tak daly jednoznačně najevo, že v oblasti klimatu hodlají do budoucna hrát opět aktivní roli na celosvětové úrovni.

Prezident Biden obnovil platformu **MEF** (Major Economies Forum on Energy and Climate Change) a mezi **pozvanými účastníky** byli představitelé 17 zemí odpovědných za 80 % globálních emisí a globálního HDP. Dále byli pozváni zástupci vlád, které v mezinárodní sféře zaujímají vedoucí postavení v otázkách klimatu, a států z regionů obzvláště citlivých na dopady změn klimatu.

Dvoudenní virtuální summit zahájil prezident Biden oznámením nového ambiciózního příspěvku USA ke snížení emisí skleníkových plynů v rámci Pařížské dohody. Spojené státy hodlají do roku 2030 snížit své emise o 50 % až 52 % ve srovnání s úrovní roku 2005.

Podle Bílého domu je emisní cíl reálný, a to i v případě, že Kongres neschválí (v plné výši) Bidenův plán na obnovu infrastruktury v hodnotě 2000 miliard USD pro příštích 10 let. Představitelé federální správy uvádí, že cest k dosažení klimatického cíle je více. Za významný impuls označují klesající náklady na obnovitelnou energii, stejně jako samostatné zelené iniciativy na úrovni jednotlivých států, měst i společností, které již prokázaly, že snížení emisí je reálné. Naproti tomu však někteří experti namítají, že pro dosažení takto ambiciózního cíle je nezbytná koordinace na federální úrovni, a to jak z hlediska investic, tak regulace.

Prezident také slíbil, že zdvojnásobí finanční závazky USA vůči **Zelenému klimatickému fondu**. Nspecifikoval konkrétní výši, ale ve skutečnosti jsou nyní Spojené státy (v důsledku Trumpovy politiky) v prodlení vůči

svým mezinárodním klimatickým závazkům, a to částkou ve výši 2 miliard dolarů.

Návrat USA na klimatickou diplomatickou scénu je pozitivní zprávou. Nicméně se ukázalo, že opětovné získání mezinárodní důvěry vyžaduje značné úsilí i trpělivost. Skutečnost, že některé zúčastněné země oznámily nové klimatické závazky u příležitosti relativně narychlo svolaného summitu (navíc mimo formální proces řešení globálních otázek klimatu v rámci OSN), odráží úsilí, které bývalý ministr zahraničí USA a současný zmocněnec pro boj s klimatickými změnami John Kerry věnoval intenzivním diplomatickým jednáním v přípravné fázi summitu. Aktualizované emisní cíle vyhlásily Japonsko, Kanada a Jihoafrická republika.

Čína, která je největším světovým znečišťovatelem, podepsala během návštěvy Kerryho v Šanghaji, která summitu předcházela, **společné prohlášení USA a Číny** o spolupráci v boji proti změně klimatu. Což je v současné mezinárodní atmosféře považováno za významný úspěch. Během summitu pak čínský prezident Si Ťin-Phing nastínil kroky, kterými Čína hodlá dosáhnout cíle klimatické neutrali-

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE
V BRUSELU

FAQ

Návrat USA na mezinárodní klimatickou scénu

ty do roku 2060. V rámci příštího pětiletého plánu na období 2026 až 2030 začne postupně omezovat spotřebu uhlí. Nicméně zahraniční uhelné projekty zatím omezovat nechystá. Naopak Jižní Korea, která patří mezi největší investory do uhelných projektů, v diskusi uvedla, že ukončí státem podporované financování uhelných elektráren v zámoří.

Mezi diskutovaná témata summitu zorganizovaného Bílým domem dále patřilo stanovení ceny uhlíku. Evropská unie, která v této souvislosti prosazuje globální přístup, informovala o svých záměrech rozšířit obchodování s emisními povolenkami nad rámec odvětví energetiky a průmyslu a zavést mechanismus uhlíkového vyrovnání (CBAM) v souladu s pravidly Světové obchodní organizace (WTO). To ovšem nevyhovuje znečišťovatelům, jako jsou Indie a Čína. Ta se ostře vymezila proti „zavádění obchodních bariér“.

Globální přístup k nacenění uhlíku podpořil kanadský premiér Justin Trudeau, který vyslovil přesvědčení, že cena uhlíku do roku 2030 vzroste až na 170 dolarů za tunu CO₂. Ruský prezident Putin připustil, že Rusko ex-

perimentuje s cenami uhlíku a obchodními opatřeními. Pro úplnost zbývá dodat, že ve Spojených státech vznikla na regionální úrovni iniciativa **RGGI**, ale na federální úrovni

žádný plán na stanovení ceny uhlíku zatím zveřejněn nebyl.

ENERGETICKÁ
POLITIKA EUENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚEVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTIPRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE
V BRUSELU

FAQ

Debaty o budoucnosti
zemního plynu

DEBATA O BUDOUCNOSTI ZEMNÍHO PLYNU

Evropská unie se snaží najít cestu k dosažení klimatické neutrality do roku 2050. Pokračuje debata o tom, které technologie by měly být součástí řešení klimatické otázky, a které jsou naopak neudržitelné. Nejohavnivější debaty se pak vedou o budoucnosti zemního plynu a jaderné energetiky.

Velmi zajímavým příspěvkem do debaty o roli zemního plynu byla [výroční konference asociace Eurogas](#), na které vystoupilo mnoho zajímavých hostů, včetně výkonného místopředsedy Evropské komise [Franse Timmermanse](#). Ten však svým příspěvkem zastánci plynu jako součásti dekarbonizačního řešení pro EU příliš nepotěšil. Evropa si podle Timmermanse stanovila jasný cíl úplné dekarbonizace do roku 2050, přičemž dominantním zdrojem energie se má stát elektřina z obnovitelných zdrojů, což znamená, že fosilní plyn bude mít v dlouhodobém horizontu "pouze okrajovou roli". Do roku 2050 se evropský energetický systém od základu změní a solární a větrné energie na pevnině bude deset-

krát více než dnes, řekl dále Timmermans. A "na konci této cesty už nebude žádný prostor pro uhlí, velmi malý prostor pro ropu a jen okrajová role pro fosilní plyn," dodal nakonec.

Klíčem k úspěchu dekarbonizačního úsilí bude dle Timmermanse především bezuhlíková elektrifikace s podporou dekarbonizovaného plynárenství, které zahrnuje vodík jako nosič energie a zelený vodík jako konečný cíl. Bezprostřední prioritou je podle Timmermanse urychlit postupný odklon od uhlí. Avšak právě elektrifikace je podle Holanďana nejrychlejší cestou k dekarbonizaci pro většinu průmyslových odvětví a nejefektivnějším řešením v mnoha odvětvích konečné spotřeby. Zároveň však připustil, že elektrifikace a zavádění obnovitelných zdrojů není vždy a všude možné v takovém rozsahu a takovou rychlostí, aby bylo možné splnit cíle EU v oblasti dekarbonizace. Až v takovém okamžiku nastává okamžik pro fosilní plyn.

"V některých členských státech, kde neexistují jiné cenově dostupné možnosti, bude muset plyn hrát přechodnou roli, a to po omezenou dobu," řekl Timmermans a uvedl Polsko jako "jednu ze zemí, kde to bude nezbytné". A pro odvětví ekonomiky, která nemohou

být zcela elektrifikována - ocelářství, těžká doprava, letectví a námořní doprava - "by čistý vodík mohl změnit pravidla hry," dodal Timmermans s tím, že Evropa si klade za cíl "udržet náskok a vytvořit silný trh s vodíkem". Dobrou zprávou je, že zavádění vodíku pokračuje na plné obrátky, uvedl Nizozemec. "Před rokem byly naše cíle v oblasti vodíku považovány za nedosažitelné, nyní to vypadá, že bychom je mohli v příštím desetiletí překonat, trh by v tomto ohledu mohl jít rychleji než naše největší sny."

Dalším milníkem pro evropský energetický průmysl bude představení [balíku legislativních opatření](#) s cílem dosažení vyšší ambice dekarbonizace do roku 2030. Balík bude mimo jiné obsahovat revize směrnic o energetické účinnosti, podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (EU ETS). Na závěr roku se pak očekává balík legislativy pro reformu trhu s plynem, včetně podpory vodíku.

[ENERGETICKÁ
POLITIKA EU](#)[ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ](#)[EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI](#)[PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU](#)[O ČEM SE MLUVÍ](#)[UDÁLO SE
V BRUSELU](#)[FAQ](#)

Konference Net Zero
před jednáním COP26

KONFERENCE NET ZERO PŘED JEDNÁNÍM COP26

Poslední březnový den se ve formě on-line konference konal důležitý summit světových ministrů, kteří ve svých zemích zodpovídají za oblast energetiky a klimatické politiky. Více než čtyřicet států se tímto způsobem připravovalo na listopadové zasedání organizace COP26 ve skotském Glasgow a dospělo k několika konkrétním krokům, které by z jejich pohledu měly vést k úspěchu zmíněné globální konference.

Kdo se Net Zero summitu zúčastnil?

On-line konference, spolupořádané Mezinárodní energetickou agenturou (IEA) a předsedou COP26 Alokem Sharmou, se zúčastnilo více než 40 zemí zastoupených svými ministry a dalšími relevantními reprezentanty, kteří mají ve své působnosti otázky spojené s energetikou a řešením klimatických změn. Složení účastníků bylo pestré, za své monitory zasedli mimo jiné vládní představitelé Austrálie, Brazílie, Číny, Francie, Německa, Indie, Japonska nebo Velké Británie. Kromě ministrů se akce zúčastnili také zástupci me-

zinárodních organizací včetně OSN, WTO, Evropské unie, Africké unie nebo Světového ekonomického fóra, soukromých společností (mj. Eni, Hitachi nebo Enel) a nevládních organizací. Svého účastníka měly v osobě Johna Kerryho rovněž Spojené státy. Z výčtu je zřejmé, že tento virtuální summit byl, minimálně svým složením, na velmi vysoké úrovni. Slovy čísel se jej zúčastnily země, které pokrývají více než 80 % globálního HDP, obyvatelstva a rovněž i objemu emisí.

Jaké výsledky a výstupy summit přinesl?

Hlavním cílem summitu bylo prozkoumat možné způsoby spolupráce na redukci škodlivých emisí skleníkových plynů a připravit se tak na listopadové zasedání konference COP26 v Glasgow. Alok Sharma pro média pochválil celkovou atmosféru jednání a jeho výsledky a dodal, že nastal čas, aby se po desetiletí úvah přešlo k desetiletí realizace. Spokojený se summitem byl rovněž ředitel IEA Fatih Birol, který zdůraznil, že drtivá většina světa se shoduje na závažnosti klimatické krize a na naléhavosti okamžitých opatření směřujících k tomu, aby globální emise klesly k čisté nule. Tento cíl podle Birola nemůže být dosažen samostatným úsilím jednotlivých zemí, ale jen jejich spoluprací.

Nejdůležitějším konkrétním výsledkem bylo přijetí sedmi klíčových principů, předložených Mezinárodní energetickou agenturou.

Čeho se týká sedm klíčových principů, schválených na summitu?

Sedm klíčových principů, navržených IEA, si klade ambiciózní cíl dovést světové společenství k nulovým emisím. Představují komplexní rámec pro naplnění všech výše zmíněných ambicí a podklad pro další práci na opatřeních, které k naplnění těchto cílů mohou směřovat. Agentura rovněž v dokumentu nabízí svou pomoc s realizací jednotlivých bodů těchto principů. Prvním z nich je zdůraznění příležitosti, jakou země mají v souvislosti s opětovným nastartováním svých ekonomik po odeznění globální pandemie. IEA tím připomíná, že při restartech je vhodné napomoci vzniku udržitelných energetických systémů. Druhý bod zdůrazňuje potřebu klást cíle, které jsou ambiciózní a zároveň splnitelné. Vlády by měly přijímat vlastní národní plány, zohledňující specifika jednotlivých zemí. Třetí bod připomíná nezbytnost kooperace a sdílení zkušeností při naplňování vizí, představených ve zmíněném dokumentu. Čtvrtý bod se věnuje potřebě technologických inovací, nejlépe opět v rámci

ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

UDÁLO SE
V BRUSELU

FAQ

Konference Net Zero před jednáním COP26

široké mezinárodní spolupráce. Nedílnou součástí je důraz na zvýšení energetické účinnosti systémů. Pátý bod apeluje na zvýšení investic do klimaticky neutrální světové ekonomiky. Do roku 2030 vzroste objem nezbytného financování výroby, přepravy a skladování elektrické energie na více než 1,6 trilionu dolarů ročně. Podle IEA je tedy nutné spojit síly veřejného a soukromého kapitálu tak, aby bylo možné této částky dosáhnout. Důraz na prospěch obyvatel a komunit je obsažen v bodě číslo šest. Agentura připomíná státům, aby dbaly ve svých plánech na posouzení všech sociálních, ekologických a ekonomických dopadů a vzdělávaly své obyvatelstvo tak, aby se mohlo na těchto změnách podílet. Poslední bod přináší apel na to, aby nové energetické systémy byly udržitelné, bezpečné, cenově dostupné a flexibilní. Státy musí při jejich tvorbě myslet na případná rizika, předvídat je a správně reagovat na problémy, které by mohly při tomto přechodu nastat.

Co se v nejbližší době očekává v souvislosti s výsledky summitu?

Důležitým příštím krokem bude představení obsáhlé „cestovní mapy“, kterou vytvoří IEA, a která bude sloužit jednotlivým vládám jako

podpora pro jejich další aktivity spojené s naplňováním představených principů. Podle agentury takový plán pomůže globálnímu energetickému sektoru k dosažení nulových

emisí do roku 2050 a v tomto ohledu se stane klíčovým vkladem IEA. Mapa by měla být zveřejněna již 18. května.